

De Stemming van 17 mei 2015

De periode van electorale windstilte is doorbroken door de leiderschapswissel van GroenLinks. GroenLinks was onder Van Ojik al weer teruggekeerd naar het niveau dat Halsema bij de verkiezingen in 2010 had gehaald (10 zetels), maar Sap in 2012 was kwijtgeraakt (4 zetels). Het aantreden van Jesse Klaver levert deze week GroenLinks een winst van 3 zetels, waarmee deze partij nu 13 zetels scoort, 1 minder dan de hoogste score van deze partij in de peilingen sinds 2002.

De partijen die het meest last hebben van deze stijging zijn de PvdA, SP en Partij voor de Dieren. Dat leidt deze week tot een score van 11 (-1) voor de PvdA, die daarmee 2 zetels kleiner is dan GroenLinks. SP gaat ook een achteruit naar 22 en Partij voor de Dieren van 5 naar 4. Daarnaast zien we de PVV deze week 1 zetel stijgen en het CDA 1 zetel dalen.

We gaan deze week verder in op de electorale positie en mogelijkheden van GroenLinks onder Jesse Klaver.

<i>in zetels Tweede Kamer</i>	TK2012	10-5 2015	17-5 2015	Ver- schil	Versch. TK2012
VVD	41	26	26		-15
PvdA	38	12	11	-1	-27
PVV	15	20	21	1	6
SP	15	23	22	-1	7
CDA	13	23	22	-1	9
D66	12	17	17		5
ChristenUnie	5	6	6		1
GroenLinks	4	10	13	3	9
SGP	3	3	3		
Partij voor de Dieren	2	5	4	-1	2
50PLUS	2	4	4		2
VNL		1	1		1
Totaal	150	150	150		
VVD+PvdA	79	38	37	-1	-42
VVD+PvdA+D66+ChristenUnie+SGP	99	64	63	-1	-36

Via de uitslagen van GroenLinks bij de Tweede Kamerverkiezingen en Provinciale Statenverkiezingen tussen 2010 en 2015 voor Nederland en een aantal grote gemeenten is goede te zien wat de electorale ontwikkelingen zijn van GroenLinks. Uit die tabel is goed op te maken dat de uitslag van de Tweede Kamerverkiezingen van 2012 een tijdelijke, maar forse, dip is geweest. Half maart stond Groen Links al weer vrijwel op het niveau van 2010-2011. Bij onze peiling vorige week was de score 6,5% = 10 zetels.

<i>Uitslagen GroenLinks</i>	Allen	Amster- dam	Utrecht	Nijme- gen	Haar- lem	Rest NL
TK2010	6,7%	12,5%	15,4%	14,5%	11,3%	5,3%
PS2011	6,3%	12,7%	17,0%	15,8%	10,7%	4,8%
TK2012	2,3%	5,4%	6,8%	6,0%	4,0%	1,6%
PS2015	5,4%	12,1%	14,6%	14,2%	9,6%	3,9%

GroenLinks is altijd een partij geweest waar jongeren meer op stemmen dan ouderen. Via de onderstaande tabel is te zien hoe de verdeling was en is naar de kenmerken leeftijd en geslacht. Daarbij is goed te zien welke stijging het aantreden van Jesse Klaver heeft veroorzaakt. Terwijl we over de hele linie een stijging zien van 1 a 2% is die stijging het grootst onder de jongste groep (van 13% naar 17%) en onder vrouwen (van 7 naar 10%).

<i>Stemmen GroenLinks naar geslacht en leeftijd</i>	Allen	Geslacht		Leeftijd					
		Man	Vrouw	18-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+
GroenLinks TK2010	6%	4%	8%	9%	7%	6%	5%	4%	1%
GroenLinks TK2012	2%	2%	2%	4%	3%	2%	2%	1%	0%
GroenLinks Peiling vorige week	6%	5%	7%	13%	6%	6%	4%	3%	2%
GroenLinks Peiling deze week	8%	6%	10%	17%	8%	7%	6%	5%	3%

- zie volgende pagina

De potentiële groep GroenLinks kiezers was vorige week 17% van het electoraat (dat zijn dus kiezers en mogelijke kiezers). Deze week is dat 21%. Ook daar zien we de stijging het hoogst onder vrouwen en de jongste groep kiezers. Van alle kiezers tussen 18 en 24 jaar geeft nu een derde GroenLinks een kans op een stem. Daarmee staat GroenLinks bij die leeftijdsgroep op de tweede plaats, na D66.

Potentiële stemmers GroenLinks	Allen	Geslacht		Leeftijd					
		Man	Vrouw	18-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+
GroenLinks Peiling vorige week	17%	16%	18%	27%	20%	18%	13%	13%	12%
GroenLinks Peiling deze week	21%	19%	24%	33%	27%	20%	17%	15%	12%

Uit de overgangentabel, de huidige stemkeuze of stempotentie, naar de keuze uit 2012, is ook goed te zien wat de positie van GroenLinks is. De stijging van GroenLinks is het grootst bij de PvdA-kiezers uit 2012 (stemt nu voor 13% op GroenLinks en de stempotentie onder die PvdA kiezers is nu 44%). Ook onder de kiezers die vorige keer niet gestemd hebben (voor een deel van die groep omdat ze te jong waren) is GroenLinks het beter gaan doen. 16% geeft nu aan GroenLinks te kiezen (was vorige week 10%).

Stemt nu Groen Links	Allen	TK2012								niet gest.
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	GrL		
GroenLinks Peiling vorige week	6%	0%	0%	2%	3%	7%	1%	77%	10%	
GroenLinks Peiling deze week	8%	0%	1%	2%	3%	13%	4%	75%	16%	

Potentiële stemmers Groen Links	Allen	TK2012								Niet gest.
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	GrL		
GroenLinks Peiling vorige week	17%	0%	1%	5%	26%	33%	14%	93%	22%	
GroenLinks Peiling deze week	21%	0%	3%	7%	27%	44%	18%	96%	26%	

Ten aanzien van zes terreinen is gevraagd of men het eens of oneens is met het standpunt van Groen Links (met een 5 puntsschaal lopende van sterk mee eens tot sterk mee oneens). De score in de onderstaande tabel is het verschil tussen de groep die het eens is met het standpunt en de groep die het oneens is. Hoe hoger de score is hoe positiever men is over het standpunt van GroenLinks op dat terrein.

Uit de tabel is goed op te maken dat de kiezers van de PvdA het dichtst staan bij de standpunten van GroenLinks dan die van de andere partijen. Daarna komt de SP. Op veel grotere afstand staan de kiezers van D66, daarna die van het CDA, VVD en PVV.

Het is duidelijk dat een electoraal sterk GroenLinks voor een herverdeling van kiezers op links zorgt/zal zorgen. De grote vraag is of Klaver bij de volgende Tweede Kamerverkiezingen erin kan slagen ook (potentiële) kiezers van D66 weg te halen en in hoeverre hij de "electorale held" wordt van de jongere kiezers.

Mate van eens met GroenLinks over:	Allen	Stemt nu:						
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	GrL
Milieu	13%	-14%	-10%	-7%	32%	50%	31%	82%
Economie	-5%	-28%	-34%	-26%	-1%	35%	15%	68%
Immigratie en integratie	-11%	-47%	-44%	-28%	-5%	37%	8%	58%
Onderwijs	9%	-13%	-6%	4%	21%	32%	19%	69%
Defensie	-16%	-33%	-37%	-34%	-22%	10%	0%	52%
Criminaliteitsbestrijding	-6%	-31%	-29%	-23%	-1%	30%	6%	50%